

Les llengües a Tarragona

Resum de dades dels resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics a la població 2008

Tarragona, 17 de març de 2010

L'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2008 és la segona edició d'una estadística oficial sobre els usos que les persones residents a Catalunya fan de les diverses llengües presents en el territori. En aquesta segona edició s'han entrevistat 7.140 persones de 15 anys o més a tot Catalunya. 672 d'aquestes entrevistes s'han fet al Camp de Tarragona i 492 a Terres de l'Ebre.

Context sociodemogràfic

L'any 2007 el nombre de residents nascuts fora d'Espanya al Camp de Tarragona supera la xifra de 100.000 persones (17,3%) i de 40.000 a Terres de l'Ebre (19,1%).

En el període 2001-2008 la població de Catalunya registra un dels creixements més alts de la seva història i la immigració de l'estranger és el component principal d'aquest creixement. El nombre de residents nascuts fora d'Espanya al Camp de Tarragona supera la xifra de 100.000 persones (17,3%) i de 40.000 a Terres de l'Ebre (19,1%).

Pel que fa a la procedència, Europa i Àfrica són els continents d'on procedeixen més estrangers. La nacionalitat més representada al Camp de Tarragona és la marroquina (28,9%) i la romanesa a Terres de l'Ebre (31,9%). Aquesta població estrangera es concentra en les edats laborals, entre els 15 i els 44 anys.

A més, cal destacar que el Camp de Tarragona i l'Àmbit Metropolità de Barcelona són els territoris que tenen un percentatge de nascuts a la resta de l'Estat més alt (superior al 20%).

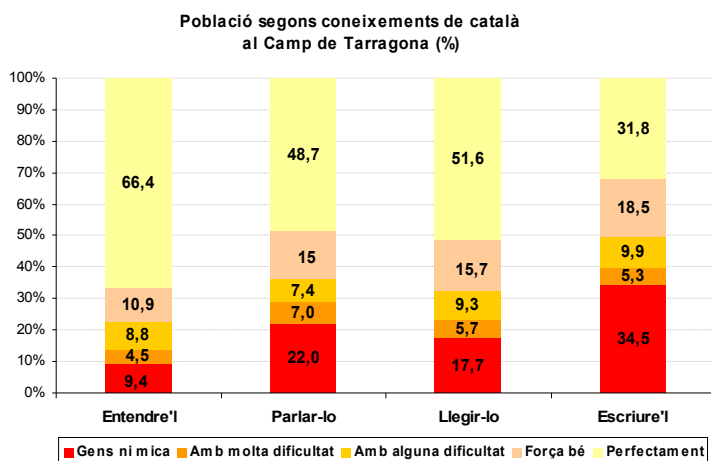
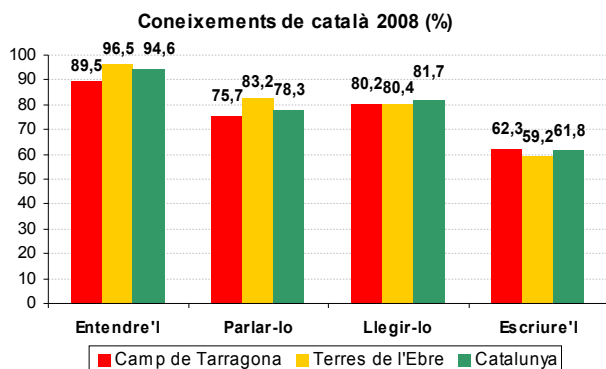
Aquestes dades de context sociodemogràfic són fonamentals per entendre i descriure les dades d'usos lingüístics de la població mesurats l'any 2008.

Els coneixements i usos lingüístics de la població

El coneixement del castellà és superior al coneixement del català

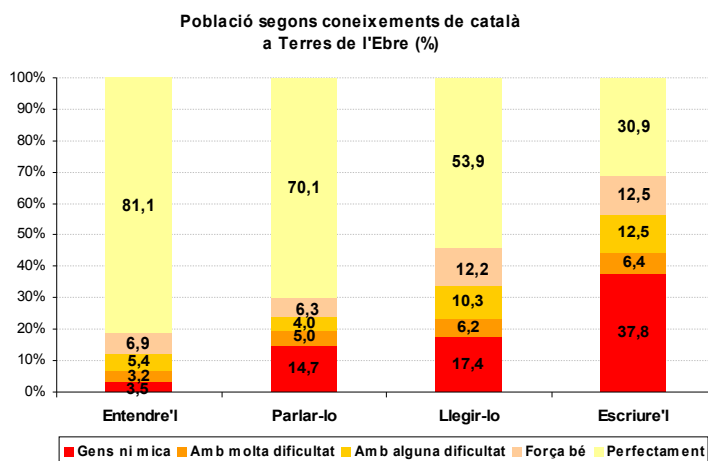
El coneixement del castellà és superior al coneixement del català, especialment pel que fa a l'escriptura. Més del 93% de la població adulta declara entendre, i saber parlar, llegir i escriure el castellà.

Exceptuant l'habilitat d'escriure, els coneixements de català al Camp de Tarragona són lleugerament més baixos que els del conjunt de Catalunya. A les Terres de l'Ebre els coneixements de català són lleugerament més alts pel que fa a les habilitats d'entendre i parlar i, lleugerament més baixos pel que fa a les habilitats de llegir i escriure.

Tot i això, malgrat que la majoria de la població adulta declara entendre, saber parlar, llegir i escriure el català, aquests coneixements no arriben als percentatges del castellà.

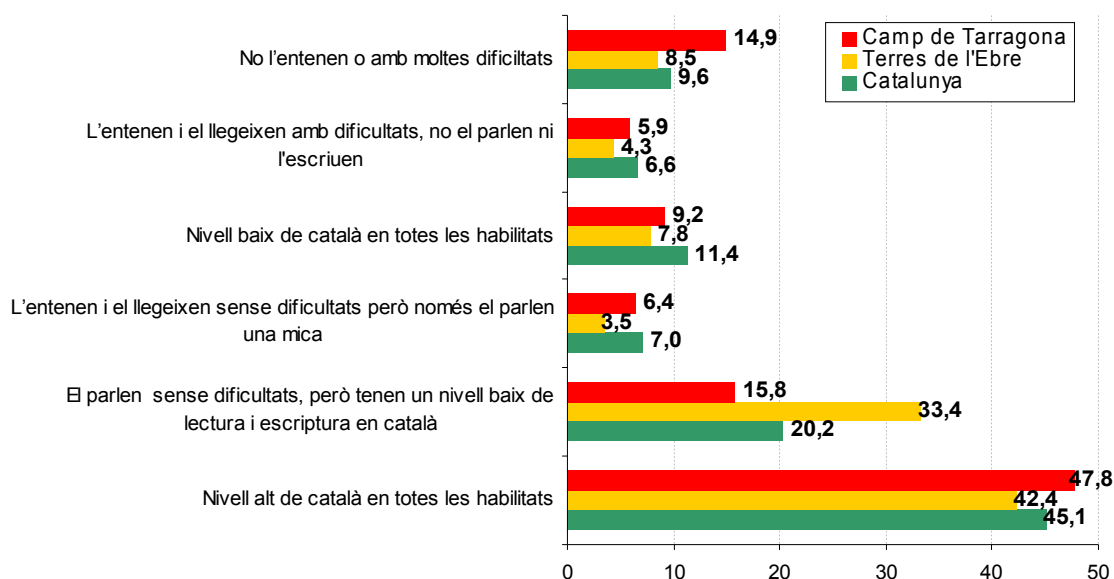
A més, cal remarcar que les competències per valoració en escala poden arribar a indicar uns coneixements de català més febles. És així com al Camp de Tarragona només el 63,7% declara saber parlar català perfectament o força bé. Aquest percentatge és del 76,4% a les Terres de l'Ebre.

Els perfils de persones segons els coneixements de català ens mostren unes característiques del coneixements molt diferents al Camp de Tarragona i a Terres de l'Ebre. És així com, al Camp de Tarragona el 47,8% de la població té un nivell alt de català a totes les habilitats, el 15,8% el parlen sense dificultats però no el saben escriure i el 14,9% no tenen cap coneixement de català.

En canvi, a les Terres de l'Ebre el 42,4% tenen un nivell alt en totes les habilitats i són més els que el parlen, encara que no el saben escriure (33,4%), probablement per l'estructura d'edats de les comarques de Terres de l'Ebre, amb més població de 65 anys o més que no ha cursat estudis en català.

Coneixements de català 2008 (%)

Llengua inicial, llengua d'identificació i llengua habitual

Hi ha més persones que identifiquen el català com la seva llengua que no pas les que el tenen com a llengua inicial

La *llengua inicial*, també anomenada *primera llengua* o *L1*, és aquella que la persona entrevistada diu haver parlat primer a casa seva. Es considera que aquesta llengua ha estat transmesa familiarment i adquirida en el procés de socialització de l'individu.

A Catalunya hi ha més de tres milions de persones que tenen el castellà com a primera llengua apresada o llengua inicial i gairebé dos milions de persones que hi tenen el català. També hi ha 236.500 persones que tenen com a llengües inicials tant el català com el castellà.

Pel que fa a altres llengües, el tercer lloc l'ocupa l'àrab, amb 162.300 adults; seguit del romanès (56.800), el gallec (36.500) i el francès (31.100). Per tant, a Catalunya, més de mig milió de persones tenen llengües diferents del català i del castellà com a llengua inicial o primera.

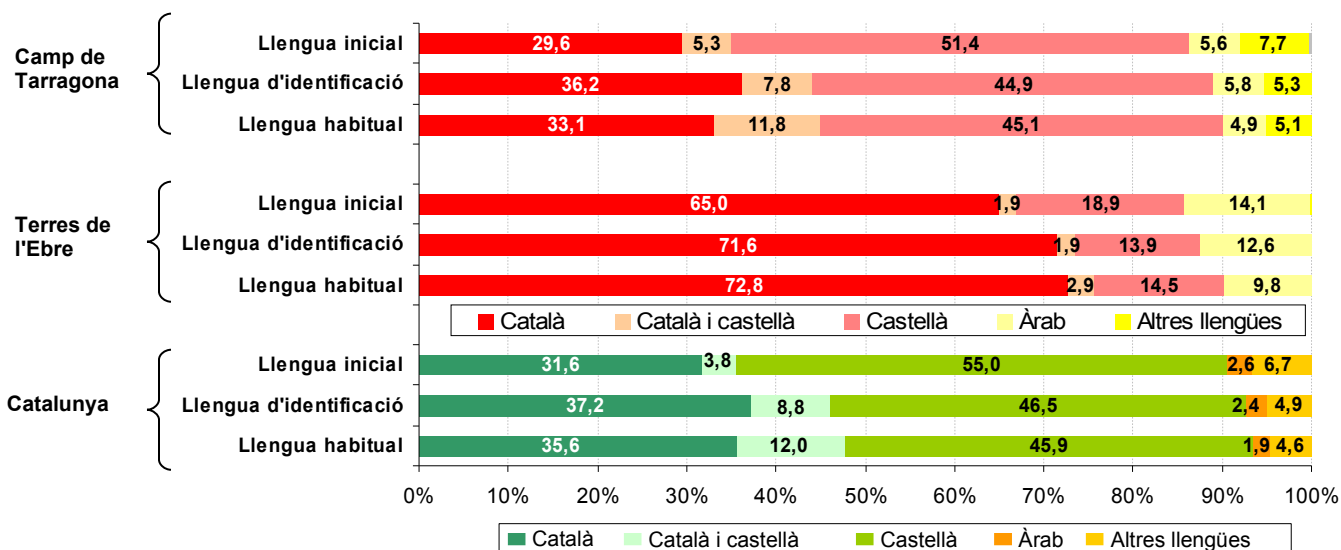
A banda de disposar de l'indicador de llengua inicial, l'Enquesta d'usos lingüístics de la població també dóna resultats sobre la *llengua d'identificació*, que és la que la persona entrevistada considera com la seva llengua i respon a la pregunta "Quina és la seva llengua?", i sobre la *llengua habitual*, que és la que la persona utilitza més habitualment i respon a la pregunta "Quina és la seva llengua habitual?".

Al Camp de Tarragona els percentatges de català com a llengua inicial, d'identificació i habitual són lleugerament més baixos que al conjunt de Catalunya. Per exemple, el percentatge de persones que tenen el català com a llengua inicial al Camp de Tarragona és de 29,6% mentre que a Catalunya és de 31,6%.

Tant al conjunt de Catalunya com al Camp de Tarragona hi ha més persones que identifiquen el català com la seva llengua (36,2%) que no pas que el tenen com a llengua inicial (29,6%).

A les Terres de l'Ebre els percentatges de català com a llengua inicial, d'identificació i habitual són entre 33 i 37 punts més alts que al conjunt de Catalunya. Per exemple, el percentatge de persones que tenen el català com a llengua d'identificació a les Terres de l'Ebre és de 71,6% mentre que a Catalunya és de 37,2%.

Llengua inicial, d'identificació i habitual 2008 (%)

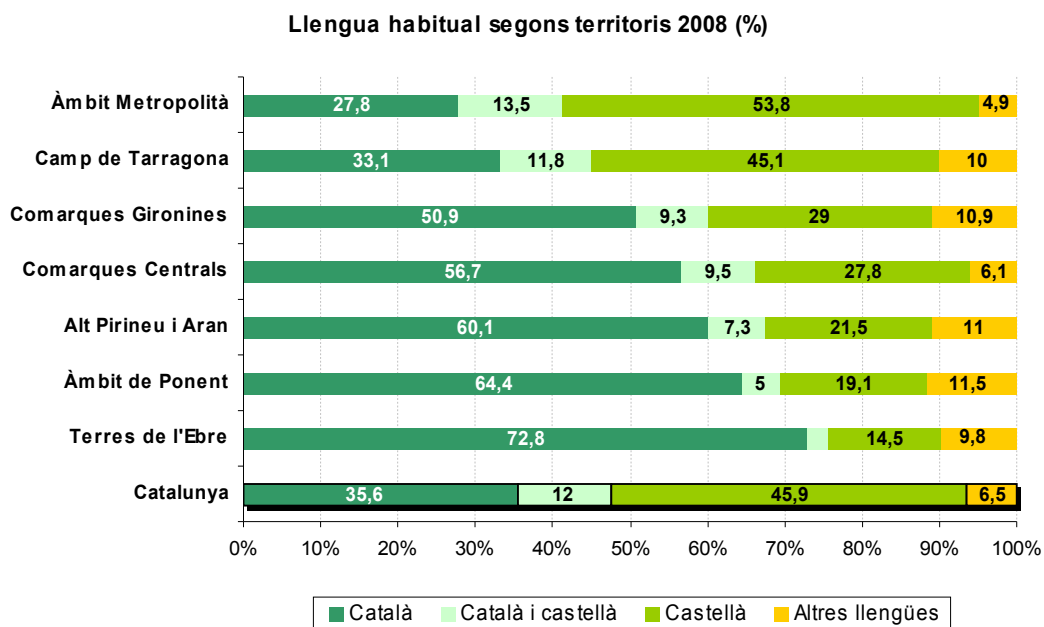
Al Camp de Tarragona i a l'Àmbit Metropolità de Barcelona la llengua habitual més freqüent és el castellà i el percentatge de persones que declaren que el català és la seva llengua habitual és a l'entorn d'un 30% (33,1% al Camp de Tarragona i 27,8% a l'Àmbit Metropolità de Barcelona).

Igualment, al Camp de Tarragona i l'Àmbit Metropolità de Barcelona és on més persones diuen que la seva llengua habitual és el català i el castellà alhora (11,8% i 13,5% respectivament).

A diferència del que passa a l'Àmbit Metropolità de Barcelona, al Camp de Tarragona hi ha un percentatge més alt d'ús d'altres llengües com a llengua habitual (10%).

Pel que fa a la resta de Catalunya, el català és la llengua habitual majoritària en cinc dels set àmbits territorials de Catalunya: Terres de l'Ebre (72,8%), Àmbit de Ponent (64,4%), Alt Pirineu i Aran (60,1%), Comarques Centrals (56,7%) i, finalment, Comarques Gironines (50,9%).

Terres de l'Ebre és el territori amb el percentatge més alt de persones que tenen el català com a llengua habitual (72,8%).

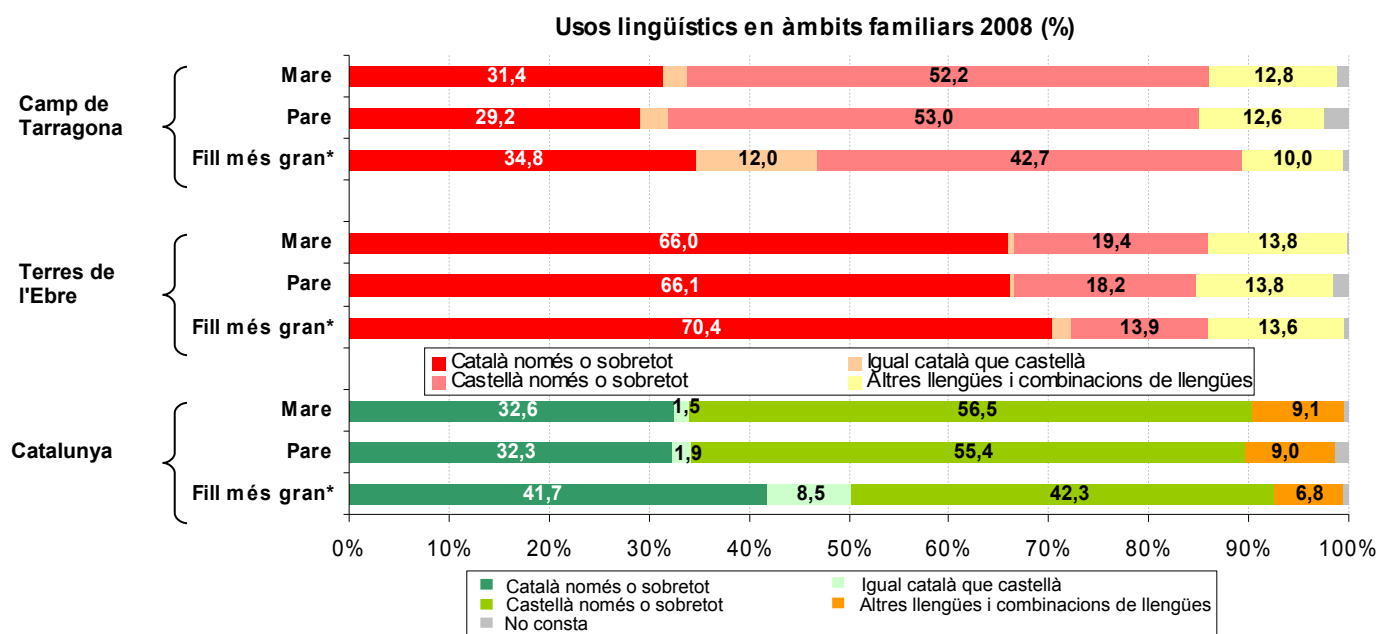

La transmissió lingüística intergeneracional

Al Camp de Tarragona i a Terres de l'Ebre hi ha un procés de transmissió lingüística intergeneracional a favor del català tot i que menys intens que al conjunt de Catalunya

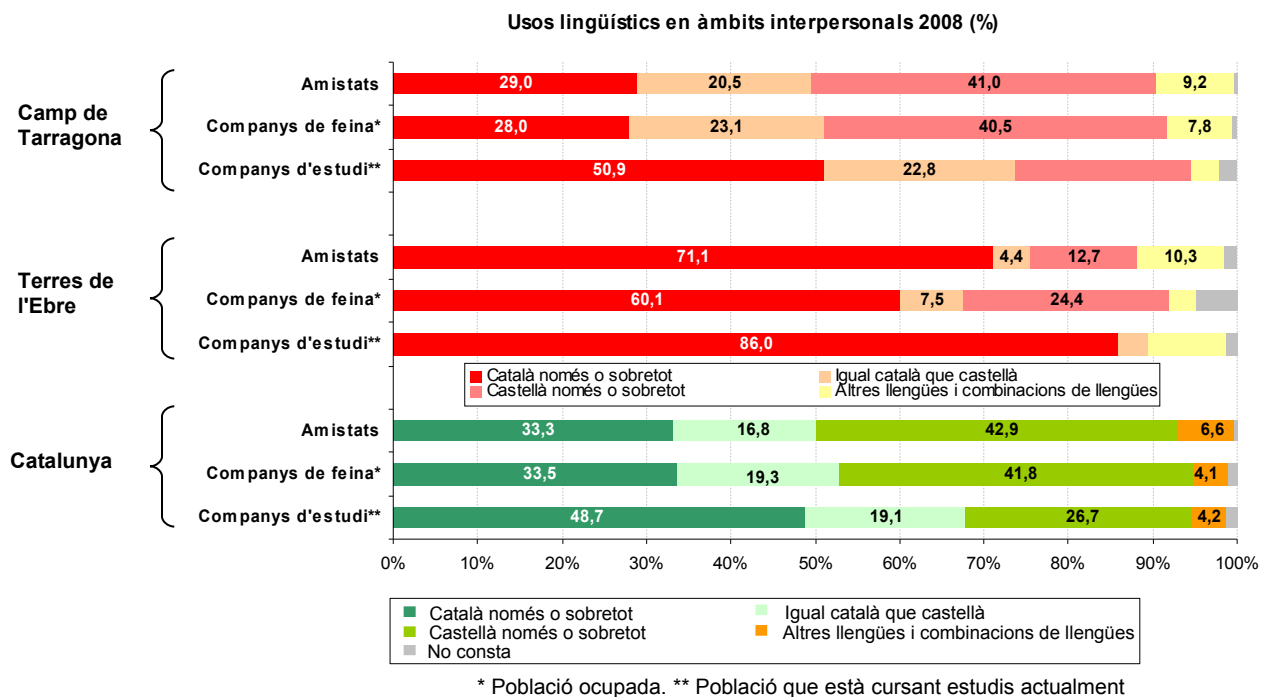
Els usos lingüístics amb els pares i amb el fill més gran indiquen que al Camp de Tarragona, igual que al conjunt de Catalunya, hi ha un procés de transmissió lingüística intergeneracional a favor del català ja que l'ús del català amb el fill més gran (34,8%) és més alt que amb el pare (29,2%) o la mare (31,4%). Això significa que hi ha més de 3 punts percentuals de diferència a favor del català entre l'ús d'aquesta llengua amb la mare i amb el fill més gran. Aquesta diferència és menys intensa al Camp de Tarragona que al conjunt de Catalunya, on la diferència entre la llengua amb la mare i la llengua amb el fill més gran és de poc més de 9 punts.

A les Terres de l'Ebre, de la mateixa manera, hi ha un procés de transmissió lingüística intergeneracional a favor del català ja que l'ús del català amb el fill més gran (70,4%) és més alt que amb el pare (66,1%) o la mare (66,0%). Això significa que hi ha més de 4 punts percentuals de diferència a favor del català, per tant, en aquest cas, la diferència també és menys intensa que al conjunt de Catalunya. Aquesta baixa intensitat, però, pot produir-se per diferents motius en cada cas. Sembla oportú assenyalar que a Terres de l'Ebre els percentatges d'ús de català són més alts i, per tant, el camí a recórrer entre l'ús entre els pares i l'ús entre els fills és més curt.

Els usos lingüístics en àmbits interpersonals

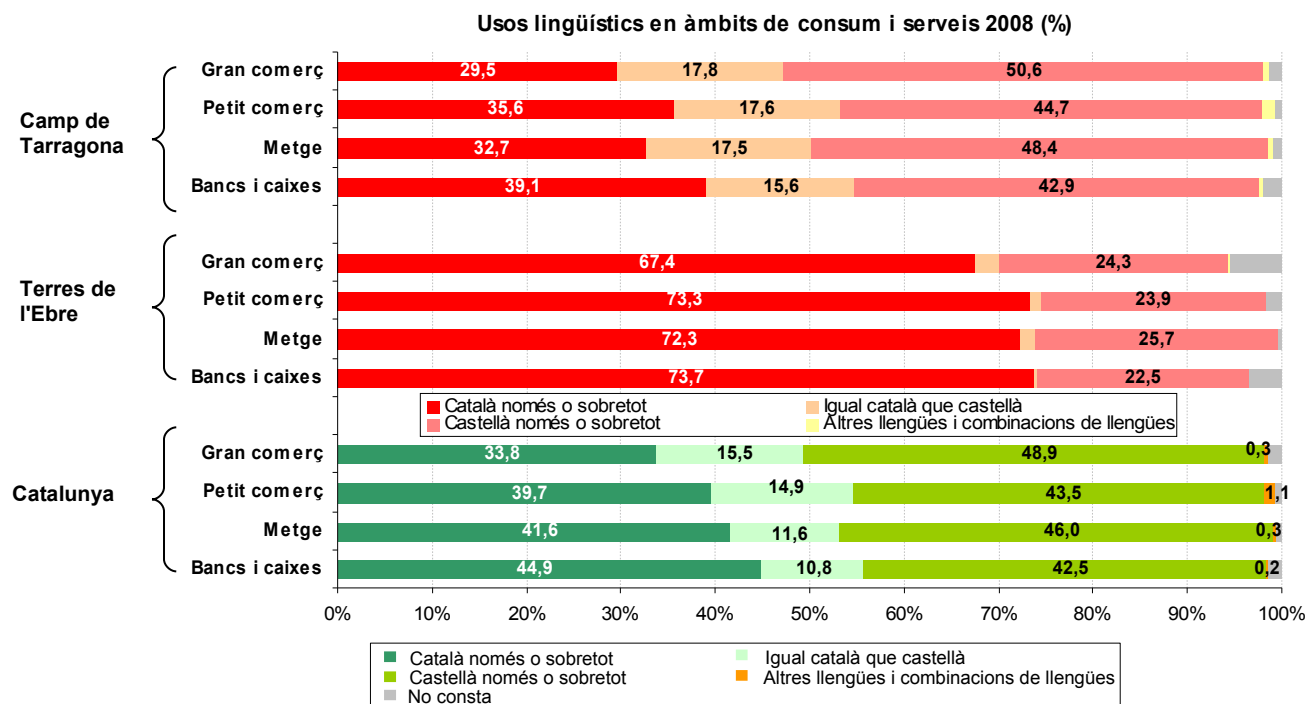
L'àmbit en què es fa servir més el català és amb els companys d'estudi (50,9% al Camp de Tarragona i 86% a Terres de l'Ebre) i l'àmbit en què es fa servir més el castellà és amb les amistats al Camp de Tarragona (41%) i amb els companys de feina a Terres de l'Ebre (24,4%).

Els usos lingüístics en àmbits de consum i serveis

Al Camp de Tarragona, l'ús del català és més alt als bancs i caixes (39,1%) i més baix al gran comerç (29,5%).

A les Terres de l'Ebre l'ús del català és majoritari en tots els àmbits de consum i serveis. Hi ha poques diferències entre àmbits. Així mateix, a tots els àmbits estudiats l'ús del català és més gran a les Terres de l'Ebre que al conjunt de Catalunya.

Al Camp de Tarragona més de 50.000 persones nascudes a l'estranger declaren tenir interès a aprendre català

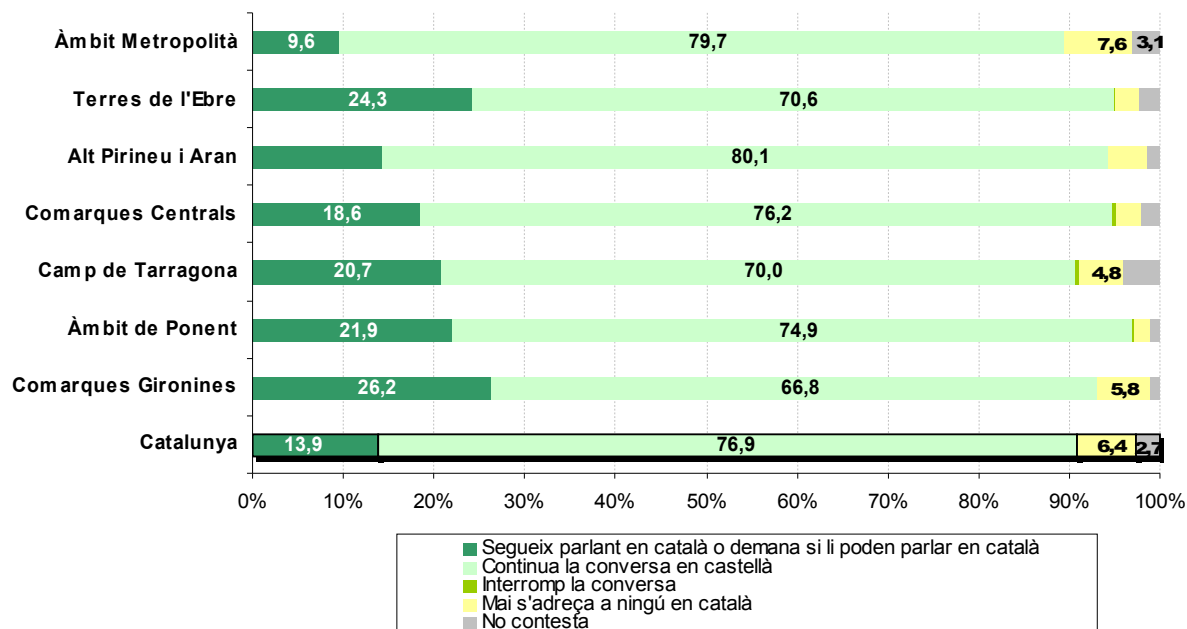
El 36,6% de la població de 15 anys o més, és a dir, gairebé 180.000 persones, tenen interès a aprendre el català o millorar-ne els coneixements.

Cal destacar que el 56,5% del total de persones nascudes a l'estranger del Camp de Tarragona —més de 50.000 persones— declaren tenir interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements. Aquests percentatges són més baixos que els del conjunt de Catalunya.

Font: Secretaria de Política lingüística i Idescat. Enquesta d'usos lingüístics de la població 2008
Població de 15 i més anys.

L'actitud majoritària de la població que s'adreça en català i li contesten en castellà és adaptar-se al castellà en les converses. Tot i això, el 24,3% de la població de Terres de l'Ebre i el 20,7% del Camp de Tarragona segueix parlant el català o demana si li poden parlar en català.

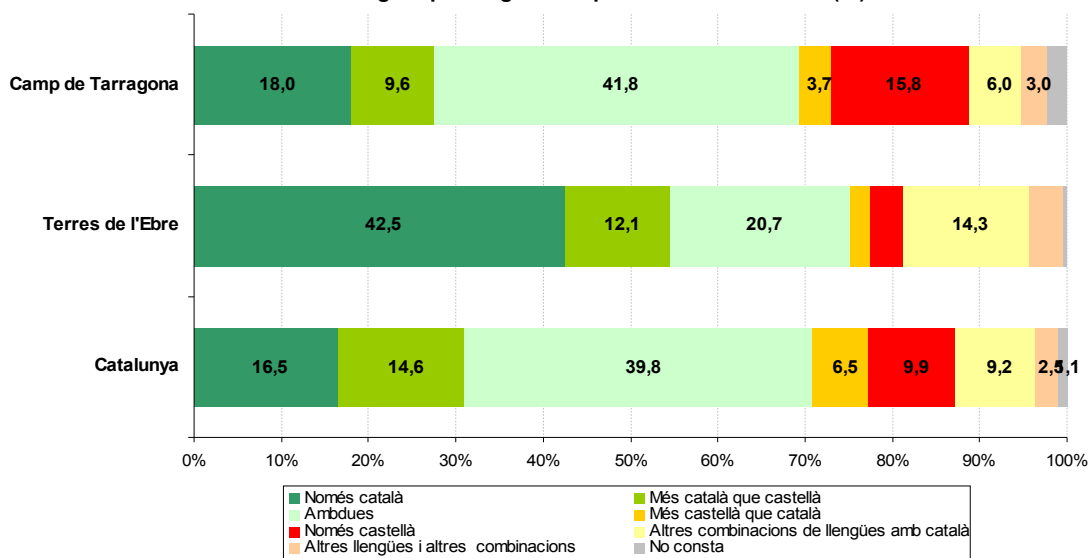
Actitud de la població que s'adreça en català i li contesten en castellà 2008 (%).
Població que sap parlar català.

La majoria de població vol parlar en català en el futur ja sigui sol, majoritàriament enfront del castellà o igual en català que en castellà.

Cal destacar però que el més freqüent al Camp de Tarragona és desitjar parlar igual català que castellà en el futur (41,8%). En canvi, a les Terres de l'Ebre es prefereix parlar només català (42,5%).

Llengua que li agradaria parlar en el futur 2008 (%)

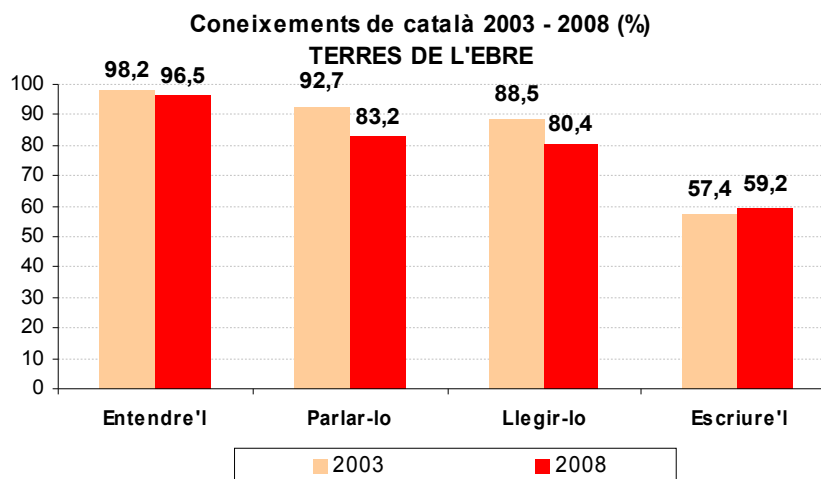
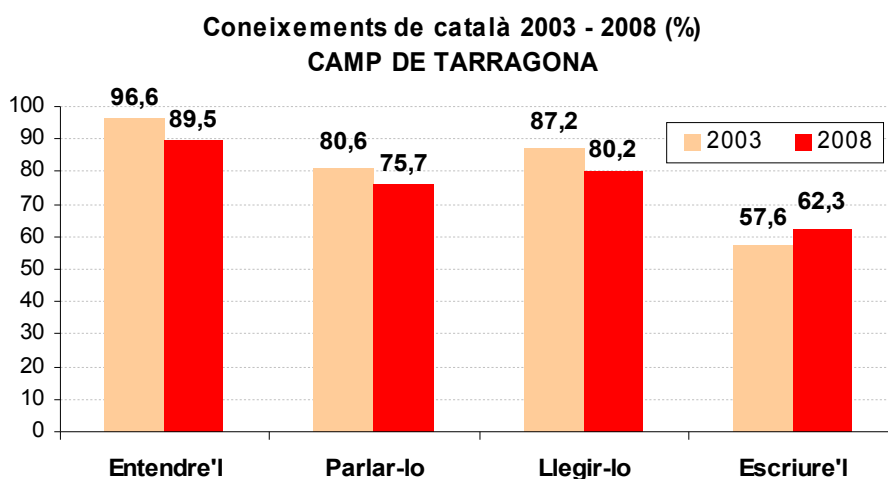
En el període 2003-2008, el percentatge de persones que declara saber parlar català disminueix gairebé 5 punts al Camp de Tarragona i 10 punts a Terres de l'Ebre

El 75,7% de la població entrevistada l'any 2008 al Camp de Tarragona i el 83,2% de la de Terres de l'Ebre diu que sap parlar el català. Aquest percentatge ha disminuït gairebé entre 5 i 10 punts percentuals respecte a l'any 2003, probablement a causa de l'augment de població immigrada nascuda a l'estranger.

En canvi augmenta 5 punts el percentatge dels que el saben escriure al Camp de Tarragona i gairebé 2 punts a Terres de l'Ebre.

Les habilitats passives, d'entendre i llegir, són les que han patit una disminució més gran respecte a l'any 2003 en ambdós territoris.

Si comparem aquestes dades amb les del conjunt de Catalunya, la disminució en els coneixements de català ha estat lleugerament més intensa al Camp de Tarragona i més encara a les Terres de l'Ebre, ja que al conjunt de Catalunya el percentatge de persones que declarava saber parlar català ha disminuït poc més de 3 punts.

La llengua habitual 2003-2008

El percentatge de persones que declaren usar habitualment el català ha disminuït més de 16 punts al Camp de Tarragona i 12 punts a les Terres de l'Ebre en el període 2003-2008. Alhora que ha augmentat gairebé 8 punts el percentatge de persones que declaren parlar habitualment tant català com castellà al Camp de Tarragona i 5 punts el percentatge de persones que declaren usar el castellà a Terres de l'Ebre. El percentatge d'ús del castellà s'ha mantingut igual al Camp de Tarragona.

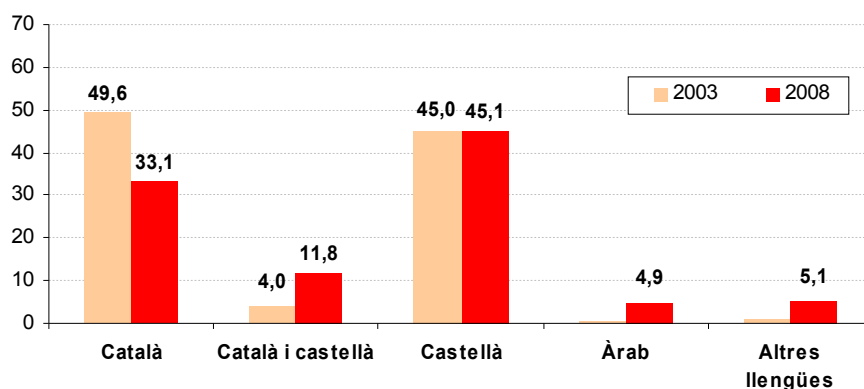
Ens els últims 5 anys augmenta gairebé 6 punts el percentatge de persones que declaren usar habitualment altres llengües a les Terres de l'Ebre.

Ens els últims 5 anys, en ambdós territoris, augmenta 9 punts el percentatge de persones que declaren usar habitualment altres llengües diferents del català i el castellà.

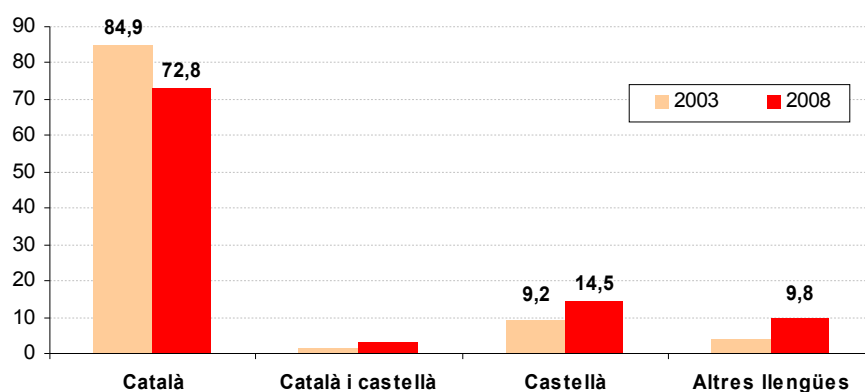
Sembla plausible creure que l'augment de població nascuda fora d'Espanya ha tingut una repercussió en la disminució percentual de l'ús del català i en l'augment del percentatge de persones que declaren parlar habitualment tant català com castellà.

Aquesta disminució del percentatge de persones que tenen el català com a llengua habitual també s'ha produït al conjunt de Catalunya tot i que, igualment, de forma menys intensa (poc més de 10 punts). L'augment de l'ús de les altres llengües també és més intens al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre que al conjunt de Catalunya (gairebé 5 punts).

Llengua habitual 2003 - 2008 (%). CAMP DE TARRAGONA.

Llengua habitual 2003 - 2008 (%). TERRES DE L'EBRE.

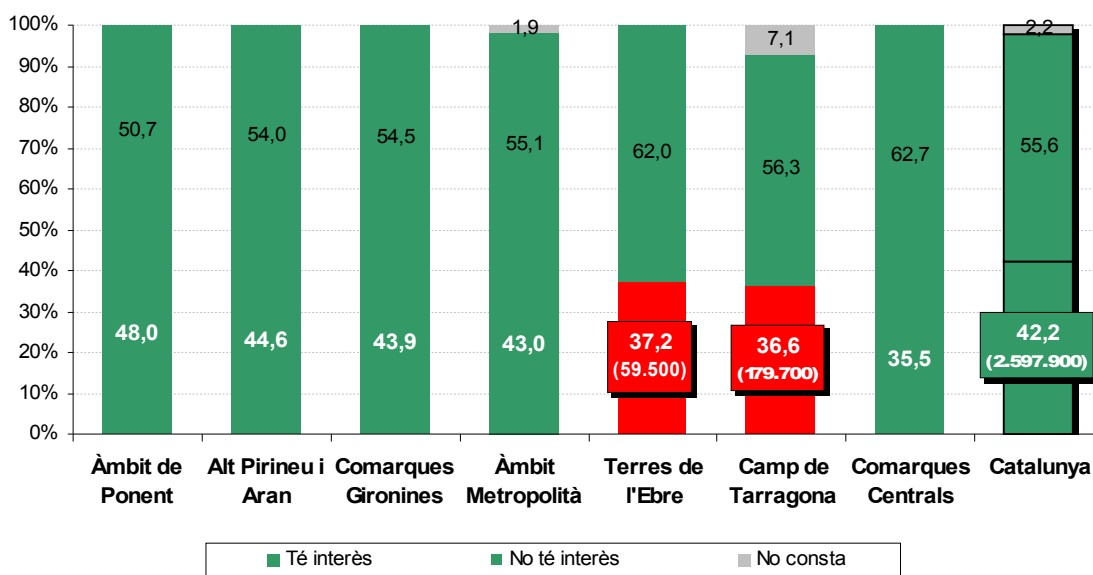
Més de 50.000 persones del Camp de Tarragona nascudes a l'estranger i més de 20.000 de les Terres de l'Ebre declaren tenir interès a aprendre català

El 37% de la població de 15 anys o més, és a dir, gairebé 180.000 persones al Camp de Tarragona i 60.000 a les Terres de l'Ebre, tenen interès a aprendre el català o millorar-ne els coneixements.

Cal destacar que el 56,5% del total de persones nascudes a l'estranger del Camp de Tarragona —més de 50.000 persones— declaren tenir interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements. Aquests percentatges són més baixos que els del conjunt de Catalunya.

A les Terres de l'Ebre el 71,3% del total de persones nascudes a l'estranger —més de 20.000 persones— declaren tenir interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements. El percentatge d'estrangers de les Terres de l'Ebre que vol aprendre català és més alt que el del conjunt de Catalunya. En canvi, el percentatge de la població total que vol aprendre català a les Terres de l'Ebre és més baix que al conjunt de Catalunya, probablement per l'estructura d'edats de les comarques de Terres de l'Ebre, amb més població de 65 anys o més.

Interès a aprendre català o millorar-ne els coneixements 2008 (%)

Fitxa tècnica Enquesta d'usos lingüístics a la població 2008

Descripció: activitat estadística oficial integrada en el Programa anual d'actuació estadística 2008.

Organisme responsable: Departament de la Vicepresidència, per mitjà de la Secretaria de Política Lingüística, amb la col·laboració de l'Idescat.

Univers: població de 15 anys i més resident en el territori de Catalunya, amb significació estadística a nivell dels set àmbits territorials i Barcelona ciutat i la comarca de la Vall d'Aran.

Mètode de recollida de la informació: multicanal. Enquesta telefònica auxiliada per ordinador (CATI) als titulars amb telèfon i enquesta presencial a les persones sense telèfon

Grandària de la mostra: La mostra teòrica al conjunt de Catalunya era de 7.300 enquestes amb un error de l'1,32% amb un interval de confiança del 95,5%. La mostra final és de 7.140 enquestes.

La Mostra teòrica al Camp de Tarragona era de 683 entrevistes amb un error del 3,83% per resultats globals amb un interval de confiança del 95,5%. La mostra final és de 672 entrevistes.

La Mostra teòrica per les Terres de l'Ebre era de 494 entrevistes amb un error del 4,5% per resultats globals amb un interval de confiança del 95,5%. La mostra final és de 492 entrevistes.

Disseny de la mostra: afixació mixta on cada un dels àmbits territorials té un mínim de 400 unitats que garanteix un error màxim del 5,0% amb un interval de confiança del 95,5% per cada àmbit territorial. S'ha utilitzat un disseny mostral bietàpic estratificat amb selecció de municipis dins de cada estrat territorial en primera etapa i d'individus en segona etapa dins de cada municipi. La selecció dels municipis s'ha realitzat mitjançant un mostreig sistemàtic amb arrencada aleatòria. La selecció de les unitats mostrals (titulars i substituïts) dins de cada municipi s'ha dut a terme mitjançant un mostreig aleatori simple preservant les quotes en relació amb el sexe, estrat d'edat i lloc de naixement. La font d'informació ha estat el Registre de Població de Catalunya 2007.

Treball de camp: del febrer de 2008 al novembre de 2008.

Dades enllaçades 2003-2008: la metodologia utilitzada en l'EULP 2008 és, en la seva major part, homòloga a la utilitzada en l'edició del 2003, tot i que presenta millores encaminades a augmentar la precisió en l'instrument de mesura, i per tant en la qualitat de la informació recollida.

Les millores introduïdes en l'edició de 2008 han comportat que les dades del 2003 no siguin directament comparables. Per aquesta raó, s'han produït un conjunt de dades del 2003 utilitzant els mateixos criteris de ponderació i calibratge de l'edició del 2008: s'ha considerat les variables sexe, edat i lloc de naixement i s'ha pres com a població de referència les estimacions de població a 1 de gener del 2003.

Tabulació dels resultats: Per tal de garantir la significació estadística dels resultats, s'ha preservat un mínim de grandària mostral en cadascun dels gràfics, que s'ha establert a una freqüència mostral, al Camp de Tarragona, inferior a 16 casos. Per a les cel·les on no es donen aquestes condicions s'ha fet constar que les dades són poc significatives per al càlcul.

Lectura dels gràfics:

Tots els gràfics tenen la mateixa font: Secretaria de Política Lingüística i Idescat. Enquesta d'usos lingüístics de població 2008. Població de 15 i més anys.

Els percentatges que no apareixen al gràfic són dades poc significatives per al càlcul.